

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.

Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 4 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

Odinioară.

Cetitorii foii noastre vor ști, că după răscoala dela 1848—9 a urmat pentru toată împărăția austriacă, astfel și pentru Ungaria și Ardeal forma de ocârmuire absolutistică, adică țările nu aveau diete, ci se ocârmuiau din inima împărăției, din Viena, de cătră Împăratul.

Știm apoi din istorie, că abia mai târziu, la 1867, s'a dat Ungariei dietă, când s'a unit și Ardealul cu Ungaria. De atunci țeara noastră e constituțională, adică e ocârmuită de minister unguresc, răspunzător dietei. Legile le face dieta și trebuie să fie întărite de Regele Ungariei, care ca Împărat s'a încoronat în Pesta și de Rege.

Așa stăm noi azi cu forma ocârmuirii și cum merg lucrurile acum la noi, nu spunem aci, de oare-ce cu toții le știm. Numai un singur lucru amintim, afacerea cu colorile roșu-galbin-vênăt, cari alcătuiesc vechiul tricolor al nostru, adică al Ardealului. Aceste colori sânt mult iubite de poporul nostru; el le poartă chiar și la haine și fac parte din portul seu. Dar' știm cu toții, că diregătorile maghiare, la poruncă mai înaltă, prigonesc aceste colori și le opresc unde numai pot.

Odinioară, și nu tocmai de mult, a fost altcum. Sub absolutism, până la 1867 a fost iertat să se pună și pe case tricolorul nostru. Aceasta o putem dovedi cu acte istorice. În privința aceasta „Tribuna“ publică un circular dela anul 1852, când a călătorit Maiestatea Sa prin Ardeal, cercetând vestiții Munți-Apuseni. Din circular, dat de guvernă-

torul țerei prințul Schwartzenberg se vede, că tricolorul roșu-galbin-vênăt putea fi pus pe case și alte zidiri.

Dar' eată circularul:

— *Fiindcă, la primirea sêrbătoarească a M. Sale Apostolice în acest Mare-Principat, prin localitățile ce le va atinge M. Sa, sau își va avè cartirul, edificiile publice, casele private, întrările oficiale, arcurile de triumt, stâlpii etc. vor fi împodobiti cu steaguri, — stabilesc pentru casul acesta următoarele puncte de cinosură:*

1. Pe toate edificiile de stat și administrative, chiar și pe cele închiriate pentru scopuri de stat, are să fie pus steagul ces. reg. **negru-galbin.**

2. Pe edificiile magistratelor și ale comunelor, pe instituttele publice și pe casele particularilor, pot fi întrebuințate steaguri în colorile **Ardealului: roșu-galbin-albastru; ear' pe edificiile magistratelor chiar și colorile orașului respectiv; în fine pe casele particulare colorile familiei, însă sub condiția, ca în toate aceste casuri, să fie pus și steagul **negru-galbin, precum și steagul casei domnitoare roșu-alb, în număr egal, și încă cel **negru-galbin la primul loc.******

Acum trebuie să știm încă un lucru. Maghiarii hulesc tare forma de ocârmuire absolutistică, care a durat până la 1867, zicând că a fost nedreaptă.

Cum a fost ea însă, și cum s'a ținut seamă pe acea vreme de simțimintele poporului, se vede și din circularul de mai sus. Așa era odinioară în țeara noastră și aceasta am voit să o arătăm azi cetitorilor nostri.

Dela Academia română. Sêptemâna aceasta s'a deschis sesiunea (adunarea) anuală oăicînită a Academiei române din București, care este cel mai înalt așezemânt de literatură și cultură al neamului românesc. Membrii academiei, cei mai învățați bărbați ai nostri, se află în București.

Sâmbătă a sosit în capitala României Ilustritatea Sa domnul episcop al Caransebeșului, **Nicolae Poppea**, nou alesul membru al Academiei Române, dimpreună cu vicarul seu, arhimandritul **Filaret Musta**, spre a lua parte la ședințele ordinare ale Academiei. P. S. Sa domnul episcop **Poppea** își va ține în această sesiune cuvântarea de primire, vorbind despre fericitul Metropolit **Andrei baron de Șaguna**. Dl. D. A. Sturdza îi va răspunde. Dintre ceilalți membri din Ungaria ai „Academiei Române“, se află sosiți în București domnii V. Babeș și Iosif Vulcan.

Proces de presă la „Tribuna“. Se vestește, că valorosului nostru ziar „Tribuna“ i-se face proces de presă, pentru articoli scriși întru apărarea lui Iancu, împotriva vătămărilor, ce i-le-a făcut nesocotitul și îngâmfatul procuror din Alba-Iulia, groful Lázár Miklós.

Eată ce spune „Tribuna“ din Sâmbăta trecută, în privința aceasta:

„Magyar Polgár“ din Cluj scrie în numărul de astăzi, că procuratura regească de acolo, a înaintat tribunalului din Cluj actul de acuză, în contra „Tribunei“, pen-

FOIȚA.

Petrea cu Nedea.

Cântec bătrânesc din Ardeal.

Culese de Ilie Cleja din Salva (Ardeal), învăț. în Maramureș.

Pe drumul drumarilor,
Pe plaiul tâlharilor
Mergea Petrea cu Nedea
Amândoi alătura,
Dar' Petrea din graiu grăia:
— Oh Nedee draga mea!
Ean' cântă-mi un cântecel,
Fie cât de mititel
Cum sê-mi fie drag de el.
Ear' Nedea din graiu grăia:
— Ba eu Petre n'oi cânta!
Când voiu prinde a cânta
Văile vor rêsuna,
Rîpele s'or surupa,

Munții s'or cutremura
Și pe mini m'or auzi
Pêcurarii oilor,
Păunașii codrilor,
Vătavul tâlharilor
Și nainte ni-or eși,
Pe tine te-or omori
Și pe mine m'or lua,
Dar' mai bine n'oi cânta!
— Nu te teme Nedee ba,
Nu te teme de asta
Până capu'n sus 'mi-a sta,
Că noi când ne-am cununat
În cosiță 'ți-am jurat,
În cosiță's șapte viță
Ca sê-ți fiu soț cu credință.
Prins-o Nedea a cânta,
Văile-o prins a suna,
Rîpele-a se surupa,
Munții-a se cutremura
Și pe ea o auzia
Pêcurarul oilor,
Păunașul codrilor,
Vătavul tâlharilor

Și nainte le-au eșit,
Pe Petrea l-au omorit
Și pe Nedea au luat,
Sus la codru s'au urcat.

Poesii populare.

Din Frâna.

Culese de Isidor Dopu.

Zis-am zêu și m'am jurat
De tot neamu lăpêdat
Că las la naiba iubit
Și eară m'am socotit
Sê mai iubesc pân la toamnă
Și dela toamnă n'colea
Sê iubească cini a vrea,
Că eu 'mi-am luat partea.
Mândrulită de demult
'Mi-ai dat gurița 'mprumut,
Deseară vino la noi
Sê-ti dau gurița 'napoi,
Că dacă va fi sê mor
Mândro sê nu-ți fiu dator.

tru articolele referitoare la persoana și activitatea oficioasă a vice-procurorului regesc din Alba-Iulia, contele Lázár Miklós, și că pertractarea finală se va ține probabil în prima jumătate a lunii Maiu.

Risipă de vorbe și bani. După cum ne scrie un fruntaș din comuna *Cenade* (lângă Blaj) o comisie a membrilor Reuniunii economice din Aiud au ținut la 11 Martie prelegeri economice.

Poporul, setos de învățătură și de sfaturi folositoare a alergat cu mic cu mare, atât din comuna *Cenade*, cât și din jur să asculte prelegerile, — dar' ce folos că cinstiții domni au vorbit numai unguște. Ascultătorii — aproape numai Români — n'au putut să tragă nici un folos din prelegerile ce li-s'a predat — necunoscând limba în care li-s'a vorbit.

Când ne gândim că, cei care au ținut prelegeri sunt gras plătiți din visteria statului — nu ne putem răbda să nu spunem dlui ministru de agricultură, că cu astfel de prelegeri ținute în o limbă necunoscută de ascultători nu numai că se prădează banii înzădar, dar' nici poporul nici economia țerei n'are nici un folos.

Dacă dl ministru și domni de la comitat într'adevăr doresc binele și propășirea poporului muncitor, atunci rînduiesc să se dea sfaturile în limba poporului, ce aleargă la prelegeri.

Colonizarea în Prusia. La desbaterea bugetului comisiunii de colonizare din Prusia, deputatul *Eynatten* declară, că legea de colonizare nu e nici dreaptă, nici loială și produce mare amărăciune între Poloni. Afară de aceasta are tendința de a schimba provincie catolice în evanghelice. Ministrul de finanțe *Miquel* recunoaște că au fost colonizați mai mulți protestanți decât catolici, dar' îndată ce guvernul va avea garanții, că romano-catolicii se alătură sincer la germanism, vor fi colonizați și catolicii mai mulți. Deputații poloni *Brodnicki* și *Motty* au luat asemenea parte la discuție, polemizând cu *Miquel*, care a declarat, că acțiunea de colonizare nu poate fi sistată sau schimbată.

Din parlament. Alaltăieri s'a sfârșit discuția asupra bugetului ministrului de agricultură și s'a intrat în discuția bugetului ministrului de culte și instrucțiune publică. A vorbit *Lehoczky* cerând să se dea estindere mai mare „ideei de stat maghiar” și *Komjathy* despre „primejdia ce amenință rassa maghiară”.

Ligă culturală slavă s'a înființat în Praga, din care fac parte bărbaiții tuturor naționalităților slave din Austria, cari au dezvoltat activitate în interesul ideii unității Slavilor, pe terenul literaturii, publicisticii, științei, artei și a politicei. S'a constituit un comitet de o sută, sub presidenția profesorului de universitate *Dr. Hlaga*, pentru a pune noua instituțiune pe base cât se poate de largi.

Calea îmbogățirii.

Fruntașul scriitor popular dl *Ioan Moța*, preot și redactorul foii *»Bunul Econom»* din Orăștie, face în numărul mai nou al acestei foi o propunere prea folositoare.

După-ce dl *Moța* spune cum în alte țări se nisuesc oamenii să învețe pe copiii de mici să cruțe și să-și adune avere, dă sfatul ca și noi Românii să luăm pilda bună și să dedăm pe copiii și pe tinerii nostri să cruțe și să se împrietească cu așezarea sumelor întrecătoare la bănci și la casse de păstrare.

Eată cum ne învață dl *Moța*:

»Fiecare nou-născut are naș binevoitor, care multe daruri trecătoare dă finului seu.

De ce n'am pute face începutul, ca între acele daruri dela părinții sufletești să se aducă obiceiul a da câte-o cărticică de depunere la o bancă, cu o coroană două în ea, care pe când băiatul e măricel, crește la mai multe coroane, și trezește în el simțământul de cruțare alături cu cel de iubire și stimă pentru părintele seu sufletesc, care 'i-a dat cărticica!

Ba aș merge mai departe și aș întinde regula și asupra căsătoriilor. Unde nașii știu că duc la altar o păreche de tineri de omenie, însă săraci, să le dea drept dar netrecător, o atare cărticică

că câțiva florini în ea, ca început al cruțării noilor însurăței, cărora să le pună sărbătorește la inimă, a se strădui să mai pună lună de lună, an de an, câte ceva în cărticica de păstrare!

La orașe se poate cruța foarte mult dacă tineretul se dedă să-și depună creșterii întrecători — chiar dela 5 cr. în sus — la »Cassa de păstrare a postelor« (*Postatakarékpénztár*).

Acum când și la sate încep a se alcătui tovărășii, bănci sătești, țeranii nostri să-și scoată libele de depuneri dela bănci, și de câte-ori are 1—2 florini întrecători să-și așeze în bancă, fiindcă cu vremea se va trezi cu o frumoasă sumă de bani.

N'avem vorbe de ajuns ca să îndemnăm poporul nostru să primească sfaturile spuse mai sus, cu atât mai mult, cu cât numai ajunși la bunăstare putem să ajungem la gloria națională.

De peste săptămână.

Turburări în București.

În *București* au izbucnit săptămâna aceasta turburări pe ulițe, turburări, cari își au cauza în politică. Anume statul român a dat niște mari lucrări în preț de milioane de bani, la portul *Constanța*, pe malul mării, unui întreprinzător francez, cu numele *Hallier*. Acesta însă nu s'a ținut de planuri și de contract, ci a făcut lucru prost la *Constanța*, la malul mării. Pentru aceasta a fost dat în judecată. Improcesuatul a mijlocit însă, ca afacerea să nu fie supusă aprecierii judecătorei române, ci a unui juriu internațional (și de străini). Guvernul român s'a învoit. Opoziția a început însă pe tema aceasta o agitație puternică în contra guvernului, agitație care a provocat ciocniri cu poliția și încăierări de stradă. De câteva zile se aranjează pe stradele *Bucureștilor*, continue manifestațiuni, dușmănoase guvernului. Alaltăieri manifestații s'au ciocnit cu un grup de contra-manifestanți, s'au încăierat la bătaie și s'au măcelărit reciproc. S'au făcut mai multe arestări. Turburările continuă.

Bucovina — țeară rusească.

Eată o mare obrăznicie! Noi știm că *Rusnicii* din *Bucovina* ar voi să se recunoască, că *Bucovina* nu este țeară românească, ci rușneacă, fiind locuită și de Ruși sau *Rușniaci* în mare număr.

Cântă păsărica 'n vie
Mândra moare de mânie
Că n'are ce-mi face mie.
Cântă păsărica 'n glas
Mândra moare de necaz.
Mândro nu fi supărată
Toată lumea e 'nșelată
Las' să fim și noi odată

Auzit-am o minciună,
Că *Murșu*-i apă lină
Căți or bea toți să 'mpreună,
Hai mândro să bem și noi
Să ne luăm amândoi.

Eu mă duc mândro ca mâne
Dorul meu la tîni rămâne,
Grijește-mi-l mândro bine
Cum te-am grijit eu pe tine,
Și 'mi-l pune 'n păhărel
Și pune apă în el.

Bădița s'o dus la munte
Să culeagă flori mărunte,

Să culeagă floricele
Rupe-și-ar coasa în ele
Să vie 'n brațele mele.

Uite badeo 'n ochii mei
De vezi poți trăi cu ei,
Uită-te bădișo bine
De vezi poți trăi cu mine,
De vezi că nu poți trăi
Lasă-mă că n'oi pieri.

Mult mă mir badeo de tine
Ce foc de pământ te ține
De nu mai dai pe la mine.
Mă ține pământ cu iarbă
Nu pot veni fără de treabă

D'ajungă-te mândr'ajungă
Dorul meu care m'alungă,
Să stai toată ziua 'n prag
Cu cărpa udă la cap,
Când 'ți-o fi mândro mai bine
S'arză inimuța-'n tine,
Când o fi pe la ujină
Să-ți aprindă o lumină,

Când o fi la miez de noapte
Să te ia dureri de moarte,
Când o fi de dimineață
Să treci mândro din viață,
Din viață când vei trece
Să iei mândro apă rece,
Apă rece să-ți aline
Inima aprinsă 'n tine,
Apă rece să-ți omori
Dorul dela bădișori.

Multe-am scris și multe-oi scrie
Ca lumea toată să știe,
Foaie verde de cărare,
Pe la noi la Șeica-mare
Gură dulce fata are,
Eară pe la Șeica-mică
'Ți-se sue pe opincă
Și te sărută de frică,
Ear' la Frâna sat sășesc
Fetele să prăpădesc,
Că trec și nu le peșesc.

Dar' ceea-ce întrece ori-ce margini ale obrăzniciei, s'a întâmplat zilele trecute în sfatul împărătesc al țerilor austriace din Viena. Aici în fața ministrilor și deputaților, deputatul din Bucovina *Coco Wassilko* a zis, că Bucovina e țeară rusească. Cine e acest *Coco Wassilko*? Foile din Bucovina ne spun, că tatăl seu a fost boier român cinstit, dar *Coco* și-a păpat partea și ca s'ajungă la os de ros, s'a dat pe partea Rușniacilor, s'a renegat. El a fost ales de cătră Ruteni de deputat și acum el atacă pe Români bucovineni în drepturile lor. Așa s'a întâmplat și acum în dieta din Viena.

Dar' zisele renegatului *Coco* și dorințele Rușniacilor se spulberă în fața adevărului istoric. Doar' de toată lumea știut este, că *Bucovina*, numită mai înainte pentru codri sei de arbori și *Arboroasa*, a făcut parte din Moldova, stăpânită de Români și Domni români. Aceasta a recunoscut-o și Majestatea Sa Împăratul în diploma împărătească din 1862, spunând în ea apriat, că poporul băștinaș din Bucovina e cel românesc. »Deșteptarea« din Cernăuți publică în întregime această diplomă.

Ei, apoi cum, dle *Coco*, de totuși Bucovina e rușniacă? Te încurci rău, când pentru un os de ros susții lucruri mincinoase!

DIN LUME.

Răsboiul în Africa-de-mează-zi.

Pace între Englezi și Buri nu se poate face, de oare-ce Englezii cer ceea-ce Buri nu pot jertfi: *neafirmarea*. Astfel răsboiul se va continua. De-o săptămână încoace lupte nouă nu s'au întâmplat, ci se fac de amândouă părțile pregătiri. Eată întâmplările mai nouă:

Pregătiri.

Lordul Roberts a intrat în 14 l. c. în Bloemfontein și de atunci n'a înaintat nimic. Causa este, că Roberts așteaptă un mare contingent de trupe. De altă parte Englezii dau de mari greutate, de oare-ce Buri retrăgându-se au pustiit totul, apoi Englezilor nu le este cunoscut terenul, așa că trebuie să-l studieze. Ei nu știu nici acum cu siguranță unde se află *Joubert* cu oastea principală a Burilor. O depeșă privată, sosită la Londra, anunță, că *Joubert* se află în ținutul orașului Kronstadt, 70—80 mi-

luri depărtare de Bloemfontein. Aici își fortifică Buri pozițiile și probabil, că aici se va da lupta decisivă.

Deocamdată Roberts voește a ocupa părțile sudice și vestice ale statului Orange. El a luat măsuri pentru eliberarea *Mafeking-ului*; a trimis o trupă de 10 mii dinspre sud, sub comanda lui *Warren*, pe când dinspre nord, din *Rhodesia*, se apropie de Mafeking generalul *Plumer*. *Warren* a trecut peste riul Val și astfel înaintează cu succes spre Mafeking, pe la marginea vestică a Transvaalului.

Însuflețirea Burilor.

Pe când astfel Englezii fac pregătiri și iau toate măsurile de precauțiune, Buri asemenea desvoaltă activitate. Se vede, că în șirurile lor domnește un mare entusiasm, care se părea, că i-a părăsit.

În tabăra dela Glencoe (Natal) Buri sunt foarte entusiasmați. Generalul *Botha* le-a ținut în 14 l. c. un discurs, care a produs între ei mare însuflețire. În partea aceasta, înspre graniță, la *Biggarsberg*, Buri și-au fortificat așa poziția, încât e aproape inespugnabilă.

O știre telegrafică din Pretoria ne arată și mai mult entusiasm, de care sunt stăpâniți Buri. Se vestește adecă, că în Pretoria s'a format *regimentul-amazon*, compus din 2000 de femei, care va pleca în curând pe câmpul de răsboiu.

Perderile Burilor.

În un raport din Pretoria al agenției *Reuter* se arată perderile Burilor până la eliberarea orașelor Ladysmith și Kimberley. Perderile sunt în total 4351, din care sumă sunt morți 677, răniți 2129; s'au primejdut 195, au murit de boale 99, ear' din răniți 1251 s'au curat sau sunt în îngrijire medicală.

SCRISORI.

Un notar voinicos.

Zarand, în 14 Martie 1900.

De când s'a ținut la Baia-de-Criș pertractarea pentru depunerea cununei pe mormântul lui Iancu, pare-că un curent electric deșteaptă simțul național și în inimile amorțite. Cu deosebire noi măiestrii români din părțile aceste, zi de zi vedem cum ne trezim la o nouă viață. Las' că protivnicii nostri încă nu ne slăbesc cu dragostea. Începând dela

cei de sus până la cel din urmă slujbaș cu buze unguerești vreau să ne amărăscă zilele; dar' nu ne pasă. Și ne vine să rîdem, când vedem că cutare ciorsoiu de ieri, de alaltăieri Ungur, încă se ține în drept a ne da ghiolduri. Este aci în Brad un Ungur, *Gesztes* — mai înainte cu vre-o trei luni se numia Stern — neam de a lui Moise și Isac. E un vice-notar care vrea să facă pe furiosul pintenat. Eată un cas.

La 11 Martie eram mai mulți măiestri la hotel »Hungaria«, și musica ne cânta »Deșteaptă-te Române«. Deodată se ivește voinicosul *Gesztes* cu un sergent de gendarmi, strigând că nu e iertat să cânte musica »Deșteaptă-te Române«.

Am comandat să ne cânte »Tricolorul«, dar' acum mai infuriat ne oprește cu sergentul, zicând că »nu e iertat să cânte nici aceasta. Depărtându-se notarul cu sergentul în altă odaie, am comandat să ne zică a »Iancului«. Acum i-am scos din sărite. Să fi văzut fire de tigră! A treia-oară ni-s'a oprit.

Acuși nu va fi iertat să zicem nici tatăl nostru românește. Noi însă ne vom ține firea, limba și portul nostru; eară de cântat ne vom cânta posesiile noastre cât vom trăi. Aceasta se oștie toți Sternii, și alții de aceeași țărițe!

Un măiestru.

Alegere nedreaptă.

Din Câmpie, 15 Martie n.

În cercul notarial al *Sân-Petrului-de-Câmpie*, alcătuit din comunele, pot zice curat române, *Sân-Petru*, *Sân-Georgiu*, *Dâmbu* și *Tusin*, fiindcă notarul de până aci pentru nenumărate scaderi, de curând s'a răfuit definitiv din acest post, s'a publicat concurs cu terminul de 28 Febr. n. c. Cu bucurie am aflat, că între 8 concurenți au reflectat și trei Români, dintre cari doi bine cunoscuți de notari activi și conștientioși. Dar' ce să vezi! La candidare nu s'a candidat nici un Român, ci doi Jidovi și un Ungur. Alegătorii, de-arîndul Români, amărîți de această purcedere, fac sgomot și protestând părăsesc locul de alegere; cu toate acestea protopretorul conducător al actului de alegere, cu

Din Cebza-română.

Culese de *Petru Olariu*, june econom.

Frunză verde lemn pălit,
Mândruță ce-ai gândit
Când pe mini m'ai părăsit,
Că de dor eu voiu pieri
Și-altă mândră n'oi găsi.
Dar' mândruță n'am murit,
Ci cât cu pașu-am pășit
Altă mândră mi-am găsit,
Mult mai naltă sprâncenată,
Nu ca tine-o blăstemată,
Mult mai mândră, mai frumoasă,
Nu ca tine-o urficioasă.

Frunză verde de sulfină,
Măndre's florile 'n grădină,
Dar' mai frumoasă-i mândra
Când stau și mă joc cu ea,
Bade nalt cu pėru creț,
Ce te ții așa măreț,
Nu-s ai tăi boii și caru
Numai chinu și amaru,

Că n'ai vaci cu coarne largi
Numai pipa cu cănaci.
Și n'ai junci cu coarne lungi
Numai pipa 'n patru dungi
Ș'un căput negru cărpit
Și ăla-i după slujit,
Nu ești slugă cu simbrie,
Dar' nici gazdă cu moșie,
Când căputu s'o strica
Badeo slugă ti 'i băga
C'acasă n'ai ce mânca,
Că nu-i pită pe poliță,
Nici sare în sărăriță.

Din Petridul-de-sus.

Culese de *Emil Murășan*, învățător.

Mă dusei în dumbrăviță,
Mă 'ntâlni o' copiliță,
Și de mână o-am luat
Și-n gură o-am sărutat.
La părinți în samă o-am dat,
Ca s'o crească s'o mărească
Minte-n cap să-și dobândească.

Și pusei piciorul 'n scară
Și trecu-i străină țeară.
Nici trei ani nu s'o 'mplinit
Până carte 'mi-o venit,
Că mândra s'a 'ncredințat,
Și io 'n carte m'am uitat
Doamne rău m'am supărat.
Și pusei picioru 'n scară
Și trecui în a mea țeară.
De ciudă și de bănat
Nici nu m'am băgat în sat.
Ș'am găsit un iederel
Ș'am făcut un fluierel.
'Și-am găsit o iederă
'Și-am făcut o ceteră,
Cu fluiera-am fluierat
Cu cetera-am ceterat.
Neveste s'au adunat
'Și-au venit și fetele,
Mai 'napoi și mândra mea,
Și de mână o-am luat
Și-n gură o-am sărutat.
— Frunză verde mărăcină
Lasă-mă bade de mână,
Că ție 'ți-am părut mică

câțiva slugarnici rămași acolo fac alegere, sau mai bine zis denumește de notar pe candidatul din locul întâiu Israel Leopold, maghiarisat Ihász Lipót, despre care se știe între altele că nu este versat în limba vorbită de majoritatea locuitorilor acestui cerc, cum cere legea.

S'a făcut și înaintat recurs la locurile competente, — rezultatul însă se știe, — »Turcul te bate, Turcul te judecă«, și până cam una alta, avem aci în ținutul acesta locuit de creștini doi Jidani: notar, purtător de matricule și subnotar.

Altmintrelea și în noi este nițică slăbiciune, căci nici cei chemați, conducătorii poporului, nu sînt la locul și postul lor. Așa am observat cu durere, că din aceste patru comune aparținătoare cercului, căpitani naționali, cum înșiși se numesc, ai poporului, numai din Sân-Georgiu și Tusin 'și-au împlinit datoria ca atari, ceialalți doi, preoți rom. din Dâmb și Sân-Petru rău au sfecilit-o. Cest din urmă desertând și lăsându-'și alegătorii pradă străinului, primul trecând cu alegători cu tot în tabăra străină.

'Mi-se pare că rivnesc la afurisitul ajutor de stat.

Așa ce ne mai mirăm că sîntem de dispreț și batjocura străinilor, când noi ne facem, prin slăbiciune și purtați de mârșave interese.

Unul dintre cei de față.

Împărecheri păcătoase.*)

La cele publicate de »Un sătean« din Cenade în prețuita »Foaia Poporului« numărul 8 din 1 Februarie, am onoarea a răspunde următoarele:

Sînt 22 de ani, de când funcționez ca preot gr.-or. în această parohie amestecată; în acest restimp pot să zic cu

*) Dăm această scrisoare, ca răspuns la cea publicată în nr. 8 al foi noastre. Din amănouă se vede, că în Cenade răul — certele și împărecherile între frați — s'au încuibat bine, ceea-ce o vedem cu durere. Totodată rugăm pe fruntași amânduror confesiuni să-'și vie în fire și să cerce a tăia firul certelor, ear' nu a-'l toarce mai departe, căci pentru aceste certe au să răspundă nu numai lui D-zeu, ci și oamenilor, poporului din care fac parte. (R. „F. P.“)

Și la alți am fost voinică
— Frunză verde de odos
Și eară mândra s'a 'ntors:
— Bade, bădișorul meu
Dute la voi în grădină
Și sapă bade fântână,
Dă veste că-'i apă bună
C'or veni nevestele
'Și-or veni și fetele
Mai 'napoi și mândra ta,
'Ș-oi veni cu 2 vase
Eu le-oi umplea, tu le varsă,
Eu m'oi face mănioasă
'Ș-oi merge la voi acasă
Și-'i fi bade cu nevastă.

— Strigă badea din dâlmuță
Să mă duc să-'i fiu drăguță.
— Eu strigai din rosmalin
Că 'ți-am fost doi ani deplin.
'Ți-am fost dragă nejuțată
Ca grădina nesăpată.
'Ți-am fost dragă negrijită
Ca grădina neplivită.

drept cuvânt, că în continuu am avut neplăceri cu fruntașii confesiunii gr.-cat., cari voiau și voesc a ademeni să treacă popor de al meu la unire, și au mers până acolo, cutezând a mă ruga și invita și pe mine, ca să trec la confesiunea gr.-cat. în speranță, că după mine va trece întreg poporul meu. Dar' pe lângă cele de sus zise, eată care este mărul de ceartă între noi:

În comuna noastră Cenade, deși poporul român peste tot e în majoritate, pe lângă cel sășesc, încă din vechime e recunoscut acel obicei vechiu prefăcut în us, că în 3 ani să fie primar de Român și în 3 ani de Sas. Dar' deși sînt de mult în Cenade, nu 'mi-a succes niciodată să ajungem la o înțelegere statornică în afacerea aceasta cu fruntașii Românilor gr.-cat. Astfel apoi s'a întemplat și în anul acesta, căci fiind rîndul unui Român de primar, deși a fost în candidație un Român gr.-cat. asupra căruia s'a întrepus preotul lui cu trup și suflet, tot nu 'și-au ajuns scopul ascuns, căci biruind noi am ales pe un vrednic Român din sinul poporului meu gr.-or. O întemplare de nestatornicie din partea fruntașilor uniți întemplată chiar în casa preotului lor, în toamna trecută, a fost schimbarea alor 6 membri din comitetul comunal, între cari și subscrisul trebuia să fie reales din nou pe periodul de 3 ani; aci am avut noroc numai cu Sașii cei credincioși, cari m'au votat prin ședule de am reușit, căci sfatul avut cu fruntașii mei români și ai lor a rămas nimica, ba ce-'i mai mult că pe subscrisul m'a șters și din ședulele lor făcute, cu scop să nu fiu ales ca membru în comitetul comunal.

Între altele mai zice »Săteanul«, despre faptele mele păcătoase, și cumcă aș fi în ceartă cu fruntașii din comună. Infalibil nu mă pot numi, prin urmare și eu ca tot omul mă și numesc păcătos, fiindcă în ele m'am născut și în ele trebuie să viețuesc, dar' pe lângă toate acestea să fi comis vre-o faptă mare, din care să fi fost pedepsit cu asprimea legii încă până azi nu, prin urmare și aci se vede numai răutatea isvorită din pismă și ură a »Săteanului«.

De îndemnat încă nu poate dovedi respectivul »Sătean«, că dintre credincioși

Și 'ți-am fost bade și ție
Pân' ai fost de omenie.
Dela omenie-'n jos
Rămâi bade sănătos
Ca și-un trandafir frumos
Și eu rămâi sănătoasă
Ca și-o vioală frumoasă.

Cula voinicu.

Anecdotă de Ioan Pinte, învățător.

Un cioroiu avea odată
O nevestă 'ncornurată
Cu broboade de mătășă
Ca să-'i fie lui aleasă.
Dar' să știți că potlogarul
Să chiamă »Rîpa« cismarul.
Mai avea încă-'n bordei
Vr'o nouă drăguți purdei,
D'între carii cel mai mic
Fu puiul dadii voinic.
Dară vai, căci el sërmanul
Avea jumătate anul.

'i-aș fi îndemnat a nu lua parte la petrecerea avută în 28 Februarie, ci cauza a fost mai mult cearta cea mare ce a domnit ear' din neînțelegere în aceeași zi între poporul gr.-cat. din loc.

Apoi știut este încă din anii trecuți, când am avut cea dintăiu petrecere la olaltă în școala mea gr.-or., împărțind rămasul venit omeneste, ear' în anul următor fiind ear' în comun petrecerea în școala gr.-cat., nu au voit a ne da nimic din venitul rămas, astfel de atunci ne-am hotărît, a nu ne mai face lucru împreună cu oameni, cari nu se țin de cuvânt.

Asemenea cu privire la isprăvuri, întru adevăr că numai bune s'au făcut, căci la comună întotdeauna am fost de aceeași păreri bune și folositoare cu cei chemați, ear' ca preot al poporului meu credincios se dovedesc fapte concrete, cu ridicarea școalei mele, a caselor frumoase parohiale, ce nu erau la intrarea mea în parohie, jertfind din al meu propriu sute de florini, pe când »Un sătean« cu al seu preot nici barem preț de 1 fl. nu-'mi poate dovedi, că a jertfit la ceva în scopuri culturale.

Deasemenea cu privire la vătămarea Românilor de legea gr.-cat. încă e un neadevăr, căci în viața mea am respectat și voi respecta toate legile, dar' mai întâiu mă închin la a mea.

Crucian Mărginean,
paroch gr.-or.

Dela »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu«.

Pentru economii nostri.

Sămănță de cânepă italiană se poate procura prin mijlocirea subscrisului comitet central pentru prețul de 56 bani chilogramul și între condițiunile cuprinse în avisul nostru cu data 24 Februarie a. c.

Sibiiu, 19 Martie n. 1900.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului«.

Dem. Comșa, Vic. Tordășianu,
preș. secretar.

Adecăte cum zic? bine!
Avea șese luni pe lume
El bălbăia: mumo, dado,
Dar' cioroiu-'i zicea: Culo!
Tu ai să te faci voinic
Dragu dadii hăl mai mic.
Ear' haranca cea bătrână
Tot îi zicea mereu: Culă!
Nu mai am lapte în țită
Da 'ți-oi da pită-'n guriță.
Da Cula nostru, deștept
Și la minte înțelept,
Luă pită-'n a sa mână,
Și o băga toată-'n gură.
Ș'apoi Ripa, — alelei
Zicea: — Dracu-'n ei purdei,
Că de ei te-ai bucura,
Dacă nu ar mai mânca.
Uită peana corbului
Tune dracu-'n cheptu lui,
Că ghini nu știr' bălbăi,
Da la pită știr' nghii!

PARTEA ECONOMICĂ.

Plantele de nutreț.

Prelegere populară ținută de Ioan Georgescu, inv. dir. în Scoreiu, în anul 1899, în Porumbacul-inferior și Vistea-inferioară din comitatul Făgărașului.

După sămănături sau cereale, plantele de nutreț au ocupat în timpul din urmă în agricultură un teren atât de mare, încât cu drept cuvânt se poate zice, că ele au făcut o întreagă revoluție în sistemul economic de până acum.

Văzând, că în comitatul nostru afară de erar și ici-colea și câte un econom mai deștept, aproape nimeni nu se ocupă cu cultura plantelor de nutreț, într-o măsură mai mare, mi-am luat libertate, în prelegerea mea actuală de a atrage atențiunea onorabilei adunări de astăzi asupra cultivei acestor plante.

Între plantele de nutreț locul prim îl ocupă: luțerna.

Luțerna.

Luțerna (*medicago sativa*) este o plantă foarte veche de nutreț. Unii susțin că ea și-a luat numele dela orașul Luzern din Helveția, alții din contră susțin că ea și-ar fi luat numele dela șesul cu același nume din Italia. La noi în Ungaria, luțerna a fost adusă de cătră preotul Samuil Tessedik la școala economică din Szarvas, de unde apoi s'a lătit peste tot locul.

Luțerna iubește mai cu seamă pământurile humoase și lutoase, cari au adecă pătura roditoare cât mai groasă, fiindcă rădăcinile ei străbat până la doi metri prin pământ. În pământurile văroase și nésipoase încă se face, dar' nu reușește așa bine, ca în cele dintâiu. Pământul destinat cultivei de luțernă, se gunoeste și se ară afund încă de pe toamnă, primăvara prin Aprilie se ară apoi a doua-oară și se seamănă.

Luțerna se poate sămăna sau numai singură, sau amestecată cu altă sămănță, de exemplu cu orz sau cu ovės. Mai bine e dacă se seamănă amestecată. În cazul acesta se seamănă mai întâiu sămănța plantei respective, apoi cea de luțernă. La un hectar se recer câte

25—30 kilograme de sămănță. Cea mai bună sămănță de luțernă este așa numita sămănță franceză. La sămănat se urmează astfel: mai întâiu se seamănă și grapă sămănța plantei umbritoare, apoi cea de luțernă și în urmă locul sămănat se tăvăluște.

În anul dintâiu luțerna se cosește când dă spicul ovėsului, cu care s'a sămănat, după aceea până toamna crește de se mai cosește odată. Creșterea ei regulată se începe numai în anul al doilea și cei următori, în cari se poate cosi și de 4—5-ori pe an. Luțerna crește până mai la un metru de înaltă, are firele mai groase și dacă se uscă e mai lemnoasă ca celelalte plante de nutreț, florile ei sânt albastre.

În pământurile bune luțerna ține dela 8—10 ani. Ea nu se prea rărește și se piară ca trifoiul roșu; trebuie însă cosită mai pe deasupra și nu chiar pe pământ, căci atunci se uscă și pier multe fire din ea. În toată primăvara luțerniștea trebuie grăpată, ca să se rupă scoarța de pământ formată peste iarnă și să se mai stărpească buruienile. Luțerniștea nu e bine să se pască cu vitele, cu deosebire în anul dintâiu, căci în cazul acela se prea rărește și pieră multă.

Luțerna poate să rabde secetă mai îndelungată ca trifoiul. De aceea în pământurile mai aspre și bântuite de secetă, ea e mai bună ca trifoiul, care, după-cum se știe, iubește mai mult pământurile umede. Ca nutreț verde, luțerna se dă vitelor numai după-ce s'a lăsat o zi să se vestejească. Ea se cosește îndată-ce i-se arată floarea și se folosește mai cu seamă ca nutreț verde, căci uscată e prea aspră și lemnoasă.

Dacă voim să scoatem și sămănță din luțernă, atunci a doua cositură, se lasă până-ce se coace bine sămănța, apoi se cosește, se uscă, se îmblătește, se vântură și astfel se alege sămănța din ea. Un hectar de luțernă poate să dea în ani buni dela 6—8 hectolitre de sămănță.

Inimicul cel mai mare al luțernei este tortoțelul (*cuscuta europea*), care își implântă rădăcinile în trunchiul ei și apoi îi sugă tot suctul, până-ce se uscă și pieră de tot. Pentru a scăpa luțerna de tortoțel nu există până acum alt

mijloc, decât de-a arde cu paie locul atacat, sau de-a-l ara pe timp de secetă și a-l lăsa în starea aceasta câteva luni, până-ce se uscă rădăcinile lui, după aceea se poate sămăna din nou cu sămănță de luțernă.

După-ce luțerna începe a se rări, locul ei se ară și se seamănă cu o sămănătură de toamnă sau de primăvară. Ea curăță și îngrășă bine pământul. De aceea ar trebui cultivată luțerna peste tot locul, fie și numai prin grădini, pe unde adecă nu pot ajunge ca să o pască vitele. Luțerna verde, dă un bun nutreț peste vară, nu numai animalelor mai mari, ci chiar și rămătorilor. (Va urma).

Cartofii.

S'a scris în mai multe rînduri în foaia noastră despre cartofi, și totuși trebuie să mai scriem, fiindcă vedem că nu peste tot locul s'au deprins oamenii nostri a-i cultiva în măsură destul de mare. Despre cultivarea lor s'a scris și s'a mai scrie; acum atragem luarea aminte singur asupra folosului ce ni-l aduc, dacă avem mulți, adecă:

Sânt hrană pentru casă, fie pregătiți ca bucată de dulce, fie de post.

La mâncările groase pregătite din cartofi, se trece puțină pâne, ceea-ce este un câștig, cu deosebire pentru familiile sărace, cu copii mulți.

Îi mănăncă toate animalele. Cu ei ferți putem îngrășa porcii foarte bine, asemenea găinile, găștele, rațele și curcile. Cu ei neferți, numai tăiați, putem ține vacile și vițelii, dându-le odată pe zi iarna, după nutreț uscat.

De avem întrecători și-i păstrăm bine peste iarnă, primăvara au prouturi bune.

Din acestea poate vedea tot insul că trebuie să cultivăm cartofii în mai mare măsură, de cum o făceam până acum.

Ca să ne producă însă bine, trebuie să ținem în minte următoarele:

1. Printre ei să nu punem cucuruz, ci ei să fie singuri. 2. Îndată după gunoire proaspătă să nu-i punem, că nu sânt așa buni la gust. 3. În locul prea

Ion Cătană.

Snoavă populară de P. Russu, învățător român.

Un ficior cu numele Ion Cătană, după-ce servii pe împăratul 12 ani, se întoarse cătră casă numai cu 4 cruceri. În cale întâlni 2 bătrâni neputincioși, acestia-l rugară să le dea ceva de pomană. Ion dete fiecăruia câte un rucăr și plecă mai departe în calea apucată. Mai târziu se apropiă de alți 2 moși din altă parte, cari asemenea îl rugară pentru un ajutor. Fiindu-i milă lui Ion de ei le dete și acestora crucerii rămași. Ion acum mergea fără nici un ban. Nu departe vede pe alți 2 bătrâni apropiindu-se de el, rugându-l ca mai nainte. Bucuros v'ăș milu, — zise Ion, — dar' n'am nimic, avuseiu 4 cruceri, întâlnindu-mă în cale cu alții i-am împărțit acelor și acum n'am nimic. Noi sântem aceia, — răspuseră bătrânii, — dar' am voit să-ți cercăm credința. Eu is Dumnezeu și acesta-i Sf. Petru cu cheile raiului. Cu ce voești să te cinstim Ioane? — Doamne, eu nu cer alta, fără să-mi

dai un gând și când voi gândi eu ceva să se întempe îndată, și să-mi dai Doamne un biciu și un sac. — Bine! pentru credința ta îți dau, — și se despărțiră.

Mergând Ion mai departe, fiind ostenit se puse la umbra deasă a unui arbore să odihnească puțin. Acum gândi în sine: cum ar fi de bine dacă ar ave ceva de mâncare; îndată se întinse înaintea sa o masă plină cu mâncări și beuturi. Oamenii cari treceau se mirau văzând astfel, ce nu mai văzuseră. După-ce mănă și beu bine, mai odihni puțin, apoi se luă la drum. Mergând el, dădu în cale de o cetate, ale cărei cătane plângeau și se tânguiau neîncetat. — Dar' ce plângeți voi? — întrebă Ion. — Cum să nu plângem, — răspuse unul din cei mai mari, — pe seară compania noastră merge la vardă unde s'au prăpădit încă 3 companii, și acum vine rîndul să ne prăpădim și noi. — Dar' ce-mi dați voi mie să șed eu singur acolo la noapte? — zise Ion.

— Îți dăm un sac de galbeni, — zise un căpitan.

— Bine! duceți-mă acolo. — Îndată fu condus într-o odaie sub pământ, unde Ion aprinse o luminare, se puse la masă, începă a fluiera și a se juca în cărți. Când fu la miezul nopții eată intră în lăuntru un om foarte mare — era dracul. Lui Ion de fel nu-i fuse frică.

— Ce-i cu tine? — zise dracul.

— Ce să fie, eată mă joc singur în cărți, joacă-te și tu cu mine să nu-mi fie urit, — răspuse Ion cu bărbăție.

Se puseră amândoi la joc, dar' Ion luă toți banii dela dracu. Acum dracul necăjit zise: Stai puțin până mă duc să mai aduc bani și cărțile mele. — Stau, că nu fug! — zise Ion. Și nu peste mult timp se-ntoarse 2 draci, cu 2 saci de bani și unul în urma lor venia cu cărțile. Se puseră ei acum toți 4 la joc, cu cărțile lor, și jucându-se luă toți banii îndărăt, încât lui Ion nu-i rămase mai nimic. — Acum să ne jucăm cu cărțile mele! — zise Ion răsrit.

Să-ncinse ear' jocul între ei, așa că Ion luă toți banii și încă mai 4 saci aduși în urmă luă dela ei. Acum să-ntoarcem cărțile! —

jilav să nu-i punem, că se fac mici de tot și puțini. 4. Să-i punem în loc bun, gras, dar ușor. Se fac mai bine în locurile arinoase și în ogoarele bune. Ei se fac chiar și în locurile mai răcoroase și pe coaste, numai să nu fie prea jilave. Ori-unde 'i-am sēmăna însă, trebuie arat pământul afund și mărunt; cu cât pământul va fi mai bine mărunt și cu cât va fi arat mai afund, cu atâta mai bine se vor face și mai mult folos vom avea.

Negustoriile.

Ziceau bătrânii nostri așa: »Va veni vremea, când va fi în tot satul boltă (duchian, prăvălie), și în tot părul moară«. Și eată că am ajuns acele zile. Că oamenii se înmulțesc pe zi ce merge și înmulțindu-se oamenii se înmulțesc și lipsele între ei.

Mai demult trebuia să mergi cale de 3—5 ciasuri până ajungeai la oraș, unde erau câteva bolte. Azi și în sătuțul cel mai mic este barem o boltiță. Și trăesc după venitul boltițelor familii numeroase, ba fac și averi frumoase. Dar' să cercăm, cine este în ele stăpân? Și vom afla, că în cele mai multe acela e Jidan, ori Neamț, ori Ungur, ori Armean, și numai în prea puține bolte vom afla neguțetor român, cu toate-că satele cele mai multe sunt curat românești, ori cel puțin pe jumătate românești. Va să zică, munca Românului și pe astă cale merge în mâni străine. Și nu e bine. Că să punem numai seama, ce lucruri este nevoit a le cumpără Românul din boltița din satul lui? Vom număra aci numai cele mai căutate: lemnuse (chibrite), luminări, făclii, petrolu, păcură (dohot), potcoave, cuie, biciuri, bumbac (de toate colorile) zahar; apoi: năfrămi curele, opinci, bricege, cuțite, păhare și deosebite sticle, deosebite ferării, ace, degetare, mărgelă, cercei, pantlice, fluier; după aceea: brânză, urdă, slănină, unsoare, ba chiar cafea și rozol și rum. Aceste lucruri se află claie pe grămadă în boltițele micilor negustori (de regulă Jidani) de pe sate. Și de aceste au lipsă oamenii nostri, unii de una, alții de alta, dar' nevândute nu rămân.

Drept e și aceea că negustorii de pe sate, ca și măiestrii de pe sate, nu dau marfa lor tot pe bani gata, ci o dau cum pot: mai pe bani, mai pe bucate, și ouă, ba chiar și în credință (pe credit). Dar' chiar atunci, când nu o dau pe banu-n mână, chiar atunci o dau cu prețuri mai bune. Vezi bine, în paguba poporului este, că aleargă la boltă fără ban, dar' ce să-i faci necazului, dacă te ajunge chiar atunci când nu ai bani? S'apropie seara, așteaptă econoama să-i vină oamenii dela lucrul câmpului, cina-i e gata, toate-i sunt așezate, dar' n'are lumina și lampa-i seacă. Ia repede 4 ouă și aduce fotogen de 4 cr. Jidanul dă ouăle cu 6—7 cr. Dar' ea-i folosită și negustorul și mai folosit.

Altuia 'i-s-au stricat opincile. Bani nu are de-a-ndemână. Să alerge până la oraș cu o măsură de cucuruz în spate pentru o păreche de opinci, nu 'i-se plătește, că atunci își mănă o zi de lucru, deci duce măsura de cucuruz la negustorașul din loc, îi dă pe ea o părechiușă de opinci ce nu-'s vrednice mai mult decât o coroană, pe când cucuruzul lui era vrednic poate o coroană și jumătate. Dar' de voia a-l da cu cât e vrednic, trebuia să alerge la țîrg, și-și mănă o zi de lucru. Și tot așa merge cu câte toate nimicurile ce le are în boltiță. Pe astă cale el adună ouă, grâu, cucuruz, ovės, sēcără, orz... și le duce cu carul la orașul vecin, unde le dă cu prețuri mult mai bune și-și aduce marfă și mai aleasă și mai atrăgătoare.

Pe calea aceasta s'au înavuțit foarte mulți negustori dela sate, și mai tot străini. Stând lucrul așa, ar fi timpul să ne cugetăm și noi Românii la acest ram de economie. Pentru negoț ar fi foarte potrivii copiii nostri cari au învățat 2—4 clase gimnasiale. Atunci îi dăm în oraș la negustori cinstiți, plătim pe an 100 coroane și-i îmbrăcăm de acasă, ear' după 3 ani de zile es tineri învățați în ale negustoriei și numai decât capătă plată 20—30 coroane pe lună pe lângă vîpt și quartir, așa că în cel dintăiu an scot toți banii ce 'i-a dat tată-s'o la stăpân pentru învățătură. Ear' fiind tinerul așezat, ascultător și bine priceput în afacerile negoțului, 'i-se urcă plata la 40, 50, 80, chiar 100 de coroane la

lună, pe lângă cost și quartir. Mai arătați-mi o muncă atât de bine răsplătită ca aceasta? Au nu e mult mai bine răsplătită decât dăscălia și decât preoția chiar în multe locuri? Și cât a învățat? 2—4 clase gimnasiale și a stat 3 ani ca ucenic! Apoi, și cât a stat ca ucenic a avut cost bun, quartir bun și libertate de a se mișca. De aceea și sînt calfele de negustor ficioarii cei mai frumoși și mai isteți, cei mai cu gust îmbrăcați și cei mai căutați. Chiar de aceea și fac căsătorii foarte cum se cade, cu fete din case bune și cu prindere. Ear' dacă își deschid ei prăvălii, fie chiar la sate, trăesc ca banul de bine.

Deci nu avem destule cuvinte de a recomanda poporului nostru acest ram de economie atât de folositor, cinstit și aducător de așa mare câștig.

I. P. R.

SFATURI.

Varza ca leac.

Un doctor vestit a zis: »Dacă voiți ca să aveți bolnavi mulți, atunci opriți oamenii dela mănăcarea de varză«. De unde urmează, că varza e un leac foarte bun. Foaia de varză pusă pe rane, alină durerea. Moarea (zama) de varză e bună și la durerile de urechi, și anume: când ne culcăm muiem o cărpă în moare și o punem pe urechea care ne doare, dimineața facem tot asemenea.

Moarea de varză mai e bună și pentru mușcăturile veninoase. Fearță sau și crudă cu oleu curățat stomachul. Gustată înainte de ameazi, slăbește urmările beuturilor spirituoase.

Apa ferbinte ca leac.

Dureri mai ușoare de cap se alină și curmă adese-ori prin spălarea picioarelor și a spinării în apă cam ferbinte. Durerea de inimă, strînsorile de stomach ș. a. se alină și ele punând pe foale un ștergar muiat în apă ferbinte și apoi stors. Deasemenea se alină durerea de dinți și măsele punându-se o cărpă de pânză înmuiată în apă ferbinte și apoi stoarsă bine. Troacna sau catarul încă se poate tămădui prin îmblojirea grumazului cu un ștergar înmuiat în apă ferbinte și apoi stors.

zise unul dintre draci. Ion nu voi de fel, pentru accasta se iscă între ei o bătaie crâncenă. Ion îi bătea cu biciul și-i băga în sac. În urmă veni și Dada al bătrân, pe care ear' îl bătă și-l băga în sac. Ion legă sacul, se puse pe ei și începă jocul mai departe singur. Când eată la fereastră se iviră muierile dracilor, cari întrebau după bărbații lor. Un drac care scăpase sub masă, schiop, zise încet, pst, pst, nu vorbiți, că domnul doarme la masă.

Ion băgând de seamă, luă pe schiopul, îi rupse și celalalt picior și jap cu el în gura sacului, fi astupă bine, făcându-i ghem. Cu aceasta se apropia răversatul zorilor, veniră cătanele să vadă ce-i cu Ion. — Bună dimineața Ioane!

— Mulțumesc d-voastră.

— Dar' ce-i, unde-'s dracii?

— Eată-i în sac! — răspuse Ion. Deslegând el sacul le dete drumul prin odaie, luându-i ear' la apel pe fiecare până-i omori pe toți. Se-ntoarseră apoi cu toții de-acolo, plătind și mulțumind lui Ion că-i scăpară de moarte. Ion se luă mai departe în lume,

până-ce ajunse la poarta raiului. Aici stăt, începă a bate în poartă să-i deschidă. La un timp eată Sf. Petru se ivește la poartă, întrebând cine-i și ce-i trebuie.

— Eu, Doamne, Ion Cătană, du-mă la prieteni și prietene cari iubesc petrekerile.

— Aici nu se află! — răspuse Sf. Petru, — dute la cealaltă poartă.

Mergend Ion la poarta cealaltă, a iadului, a rugat pe portari să-l lase să între și să-și afle ce căuta.

Întrând Ion în iad, a dat peste dracii pe cari odinioară îi bătă, cari la vederea lui Ion fugiră mănăcând pământ, de frică, temându-se că-i va bate earăși. Dnpă-ce umblă Ion prin iad, voi să ese afară, dar' nu pută, că poarta fu închisă și nu voi de fel să-i dee calea.

Pe când durmiau toți cei din iad, Ion se sculă, merse la patul portarului încet, îl prinse de gât, îl omori și fură cheile, și așa scăpă Ion din iad, unde era să-i fie mormântul.

Ion acum necăjit și amărit plecă mai departe la drum, până-ce ajunse acasă, unde

află casa pustie, părinții îi murise, n'avea pe nimeni. După-ce Ion se așeză acasă, eată că trimise bunul Dumnezeu moartea — pe care o chema Marta — la el să-l iee de pe lume. — Bună ziua, Ioane! — zise Marta. — Mulțam, Martă dragă! Dar' ce cauți tu la mine pe vremea asta urită?

— Am venit, că m'a trimis Dumnezeu să te iau de pe lume.

— Eu, Martă, nu cred, până-ce nu întreb pe Dumnezeu! — zise Ion. Merse Ion iute să-ntrebe pe bunul Dumnezeu, care-i spuse, că a trimis pe Marta să iee pe toți oamenii și muierile de vîrsta lui; întorcându-se Ion, nu spuse la Marta cele zise de Dumnezeu, ci el începă a ocări pe Marta, zicend: că Dumnezeu nu 'i-a poruncit să-l mănă pe el, ci să meargă să uște toată pădurea, așa să nu între nici sēcurea în ea. Marta supărată ascultă și se duse să-și caute de lucru, care lucru numai după un an îl pută sfîrși. După-ce sfîrși Marta lucrul merse să dee de știre lui Dumnezeu.

(Va urma).

Sitele de aramă sânt otrăvicioase.

Sitele cu pânză de aramă sânt primejdioase sănătăței omului. Făina cernută prin acelea se poate otrăvi foarte ușor. Ministrul din Austria a oprit folosirea acelor în birturi și hoteluri, în bucătăriile spitalelor și în alte localuri publice. Sitele de pâr nu strică cătuși de puțin sănătăței, de aceea acestea și sânt mai bune.

Știri economice.

Însoțire de credit în Balomir. În Dumineca trecută, la îndemnul și cu ajutorul Reuniunii economice din Orăștie s'a alcătuit în comuna Balomir (lângă Orăștie) o însoțire de credit sistem Raiffeisen. Până acum s'au înscris deja 62 membri. La însoțire pot lua parte ca membri și locuitorii comunelor: Cârna, Acmaru, Tărtăria și Cioara. Conducerea însoțirii s'a pus în mâinile celor mai harnici fruntași ai comunei Balomir.

Nouă baie de cărbuni de peatră. Dl C. G. Vernescu, mare proprietar și industriaș, va începe în curând exploatarea sistematică a minei de cărbuni Ciobănuși, din jud. Bacău (România).

Calitatea cărbunilor din această localitate s'a dovedit că este mai bună ca cea a cărbunilor din Petroșeni.

Împletirea de corfe. Dintre ramurile industriei economice nu este cel din urmă împletitul de corfe (coșuri, cotăriți). Mai virtos este însemnat acest ram de industrie economică în ținuturile, unde negoțul cu poame este cel mai mare izvor de câștig, cum sânt ținuturi din comitatul Caraș-Severin. »Reuniunea agricolă a comitatului Caraș-Severin«, ne spune »Foaia Diecesană«, a numit un măiestru în această lucrare, care în decurs de o lună va instrui pe economi în împletitul corfelor la Caransebeș, și se va continua în comunele din jur.

Esportul galițelor. După datele statistice publicate prin oficiile vamale esportul galițelor din țeară s'a augmentat în anul trecut 1899 față cu anul 1898 cu 25%. În anul 1899 s'au esportat adevă 5,376.491 de bucăți, pe când în 1898 s'au esportat numai 4,587.065 de bucăți. Consumul principal al galițelor din Ungaria este Austria, unde s'au esportat 3,200.000, ear' în Germania 2,000.000 de bucăți. Tot așa s'a suit și esportul ouălor dela 313.276 de măji metrice din anul 1898 la 350.231 măji, prin urmare în anul 1899 cu 36.955 de măji s'au esportat mai mult; din acestea s'au espedat în Austria 212.132 măji, în Germania 109.156 măji, ear' în Anglia 18.775 de măji. Ar fi interesant dacă s'ar putea erua cumcă la esportul acesta și la dobânda ce au avut-o prăsitorii galițelor, oare câți Români și cu ce câștig au luat parte.

A șesea prelegere economică în Seliște s'a ținut Dumineca trecută. Dl Romul Simu și-a continuat instructiva

d-sale prelegere din stupărit. A vorbit pe larg despre coșnițele mobile și imobile, morburile și inimicii albinelor, reuisitele de stupărit, lucrările de primăvară în stupină. La întrebările mai multor participanți a dat diferite deslușiri și sfaturi din acest ram al economiei.

Prelegerea a fost ascultată de un foarte număr public, mai număr chiar ca altă-dată. Comuna Săcel, ca și în alte două rinduri și acum a fost reprezentată prin mai mulți fruntași economi. Inteligența din Seliște, ca întotdeauna așa și de astă-dată a fost prezentă aproape în corpore.

Numărul public a răsplătit pe dl Romul Simu la încheierea prelegerii cu puternice strigăte de »trăească«.

Avis. Cine are de vânzare iepuri de casă să scrie dlui Vasiliu Vaida, econom în Bănpataka p. M.-Lapos, (comitatul Szolnok-Doboka). Să-i spună și prețul unei părechi.

„Sascana“, institut de credit și economii, societate pe acții în Sasca-montană, în adunarea generală dela 11 Februarie a. c. a decis urcarea capitalului dela 50.000 la 120.000 coroane. Spre acest scop face o nouă emisiune de 700 acții în valoare nominală de 100 cor., sunătoare la nume. Acționarii vechi au dreptul să subscrie atâtea acții câte sânt scrise pe numele lor din prima emisiune, și fiindcă fondul de rezervă s'a urcat până acum la suma de 12.700 cor., ear' cel de garanță la 4000 coroane, pentru egalizarea pretensiunii acționarilor vechi la aceste fonduri, 167 acții din emisiunea nouă sânt rezervate lor astfel, că după fiecare 3 acții primesc una gratuită, eventual la subscrierea de acții noue li-se vor computa după fiecare acție veche 33 cor. 40 bani, ear' restul de 533 acții se va vinde cu prețul nominal de câte 100 coroane. Acționarii vechi la subscriere au să indice în coala de subscriere numărul acțiilor vechi ale lor.

La subscriere sânt a se solvi la posesorul coalei de subscriere 10 cor. din suma nominală și 4 cor. de fiecare acție ca spese de emisiune. Restul se va solvi la cassa institutului, anume la 15 zile după adunarea generală constituantă 10 coroane, la 2 luni după această adunare 10 coroane, și după aceea la prima fiecărei luni 4 coroane. Solvirile se pot face însă și deodată. Noii acționari vor participa la drepturile și beneficiile de acționari numai cu începere din anul ce urmează anului în care și-au achitat pe deplin sumele subscrise. Terminul de încheiere a subscrierilor e fixat pe 25 Aprilie a. c.

Cultivătorii de vite, — scrie »Bunul Econom«, — au avut și în târgul dela 11 și 12 Martie n. al Orăștiei o bună lecție de învățat: Vita frumoasă, bine hrănită și de soi, se caută oricând, chiar și atunci, când pe lângă cele mijlocii și slăbuțe trece târgul fără a le privi.

S'au vândut la târgul acesta al Orăștiei 1448 boi și vaci, 600 viței și mărunțișuri și 36 cai.

Intre vitele căutate, erau boii mari și bine hrăniți. Un singur proprietar a luat pe 2 părechi de boi mândri peste 1000 fl. Câte 500 părechea!

Târgul a fost peste tot bun. Cel »slobod« n'a fost așa tocmai, căci și Babele s'au supărat și pe ziua de târg (1 Martie v.) ne trezirăm cu — ploaie, apoi ploaie cu zăpadă și vânt, știi — zilele Babelor.

Din traista cu povețele.

— Întrebări și răspunsuri. —

Abonentului nr. 2973. Viriliști sânt un anumit număr de locuitori din comună (după-cum e comuna de mare), cari plătesc cea mai mare dare directă. Darea pentru trafic și pentru drum nu vine socotită, pentru-că nu e dare directă; de aceea, d-ta, cu greu vei ajunge la măsură. Întreabă de altcum la comună, sau la notariat.

Dlul D. Cr. în M's. Nu vă putem da nici un răspuns și nici un sfat. Adresați-vă unui avocat, care va studia actele la judecătorie și vă va spune, de se face ceva și ce? Noi de aici nu putem ceti actele.

Întrebare: Vă rog să-mi recomandați în proximal număr al »Foi Poporului« un leac, pentru-că ni-se prăpădesc foarte tare oile de călbează.

Dănilă Stefan (Zoltan).

Răspuns: Oile capătă călbeaza, dacă pasc pe locuri de acelea, unde se află depuse ouăle unor insecte numite cerearie, cari ajung cu iarba dimpreună în stomach, ear' de aici în sânge și plămâni. Oile capătă călbeaza mai cu seamă toamna, când timpul e umed și rece.

Oile călbejite se pot cunoaște și de pe purtarea lor, de oare-ce sânt triste și slăbesc vâzând cu ochii. Lâna începe a li-se smulge de pe trup. Buzele, laturile și rădăcina limbei se înroșesc, ear' mai târziu le curg și bale din gură. Trupul le slăbește și în partea dinapoi se umflă, ear' la grumazi fac niște guși, cari la pipăire sânt moi ca aluatul. Pofa de mâncare le scade, ear' setea le crește foarte tare. Oile călbejite zac mai tot numai pe o lature.

Vindecarea oilor de călbează nu prea succede, decât la începutul boalei. Dacă cineva totuși voește a cerca, atunci pe lângă un nutreț mai bun, cum e ovăsul bună-oară, trebuie să le mai dea rădăcină de gentiona (rad. gentionae) vermut, calmus ș. a. împreună cu vitriol de fer, funingină, oleu de peatră ori terpenin, apă de var sau var pulverizat amestecat cu sare. Dar' cum am zis și mai sus, tămăduirea boalei într'un timp așa înaintat cum e acum, nu succede. De aceea e tare cu sfat, ca turmele de oi să nu se încredințeze năimiților, ci păstorilor cu durere pentru acelea, cari să-și pună sufletul pentru ele, cum se zice în sf. scriptură, și să le îerească de locurile umede și băltoase, atunci »paza bună, trece primejdia rea«.

Fruntașii Românilor bucovineni. Eusebiu Popovici.

— Vezi ilustrația. —

În un număr de mai înainte, vorbind despre Români din Bucovina, am dat portretul vrednicului luptător pentru drepturile Românilor bucovineni, al deputatului *Dr. George Popovici*.

Azi dăm portretul unui alt fruntaș din Bucovina, al tatălui deputatului, arhipresbiterul și profesorul de teologie *Eusebiu Popovici*.

Dl Eusebiu Popovici e fala bisericii române din Bucovina. Eată ce ni-se împărtășește despre dînsul în »Călimdarul poporului bucovinean« de pe acest an:

»Acest luceafăr al bisericii noastre e născut în anul 1838, sfințit în preot în anul 1862. Tot în anul 1862, când era numai de 24 ani, a primit profesura suplinoare la școala teologică, ca în anul 1868 să fie numit profesor definitiv. În anul 1865 a fost numit consilier consistorial onorar. Zece ani în urmă (1874) a fost ridicat la cinstea unui protopresbiter. În anul 1875, când Bucovina a căpătat dela împărăție dreptul să-și

deschidă școala cea mai înaltă, universitatea, domnul profesor Popovici a lucrat mult de a câștigat dreptul, ca preoțimea noastră Bucovineană să cerceteze mai întâiu universitatea, la care d-sa a fost numit profesor. Prin munea sa uriașă noi bucovinenii dreptredincioși am ajuns la aceea să avem astăzi o preoțime dreptmăritoare foarte învățată din lume. Dl profesor Popovici de multe ori a fost ales rector magnific, adecă conducătorul universității, nu numai a părții teologice, ci și peste partea celor ce învață drepturile ca să ese adjuncti, advocați, judecători, și peste cei ce învață filosofia ca să ese profesori de gimnasiu, reală și pedagogie. Și în ziua de azi, când au a se face ispitirile cele mai grele, dl profesor E. Popovici e profesorul care îi întreabă pe teologi, preoți, doctori și de multe ori și pe cei dela drepturi. Înaintea științei d-sale se pleacă cu mirare toți oamenii cei mai învățați. Pe lângă toate dl profesor Popovici e și Român foarte bun și cinstit de toată suflarea omească, care a avut fericirea a-l cunoaște.

ȘCOALA ROMÂNĂ.

Primirea în școalele de cadeți.

Toemai acum a apărut normativul cel nou pentru primirea în școalele c. și r. de cadeți.

Modalitățile esențiale ale primirii sînt următoarele: Școalele de cadeți sînt înființate: a) pentru infanterie în Viena, Budapesta, Praga (cu un despărțământ pentru trupele de tren), Königsfeld în Moravia, Pojon (cu un despărțământ pentru trupele sanitare), Insbruck, Timișoara, Sibiu, Triest, Libenau lângă Graz, Lobzow (lângă Cracovia), Karlsbad, Marburg, Camenița (lângă Peterwardein), Strass în Stiria, Liov (pentru infanterie și vânători); b) pentru călărași: în Biserica-albă moravă; c) pentru artilerie în Viena; d) pentru pioneri în Haimburg (pentru pioneri și pentru regimentul de calea ferată și telegraf). Condițiunile generale pentru susceperă sînt: 1. dreptul de cetățean austriac, respective unguresc; 2. aptitudinea corporală pentru creșterea militară; 3. cunoștința precedată recerută; 4. purtare morală satisfăcătoare; 5. etatea minimală ajunsă și etatea maximală netrecută; 6. solvirea la timpul seu a didactului; 7. procurarea și conservarea unor obiecte de ajustare din mijloace proprie. Cunoștințele precedate se probează prin testimoniile școlastice și prin depunerea esamenului de susceperă cu un succes sumar de cel puțin »suficient«. Cu atestatele școlastice este a se proba, că aspirantul a absolvat clasele mai jos numite a unei școale reale sau gimnasiu public, ori care are dreptul de publicitate, cu un calcul general de cel puțin »suficient« și adecă pentru susceperă la o școală de cadeți de infanterie ori cavalerie: pentru cursul prim a IV-a clasă, pentru cursul 2 a V-a, pentru cursul 3 a VI-a clasă. În școalele de cadeți pentru artilerie și pioneri pentru cursul prim a V-a, pentru cursul 2 a VI-a clasă. Etatea minimală și maximală s'a determinat astfel, că pentru susceperă în cursul prim al unei școale de cadeți se recere etatea ajunsă de 14 ani, ear' nu trecută peste 17 ani, pentru cursul al doilea al unei școale de cadeți etatea ajunsă de 15, ear' nu trecută peste 18 ani, pentru cursul al 3-lea al unei școale de cadeți etatea ajunsă de 16, ear' nu trecută peste 19 ani. Didactrul se determină din când în când după împrejurările generale. Actualminte acela se sue: a) pentru fii legiuți sau legitimați ai oficerilor dela toate trupele, ai preoților evanghelici și gr.-orientali, ai funcționarilor militari, magistrilor de capelă, ai suboficerilor și ai gagiștilor militari dela statul armatei active, de retragere sau invalide, ai marinei belice și ai honvezimei neînferăți în oare-care clase de rang, la 24 coroane; b) pentru fii legiuți și legitimați ai oficerilor și ai preoților și funcționarilor militari, numiți sub a) ai armatei, ai marinei belice și ai honvezimei din rezervă, pentru cei în statul afară de activitate și acelora din relațiune de evidentă, a oficerilor și funcționarilor militari dela honvezi, în relațiune afară de serviciu,

după aceea a funcționarilor de stat aulici și civili și ai impieगतilor dela curte și civili, la 160 coroane pe an; c) pentru fii tuturor celorlalți cetățeni austriaci respective ungurești, la 300 coroane pe an. Pentru fii persoanelor numite sub b) și c) este a se solvi în cazul susceperii într'o școală de cadeți-pioneri un didactru anual de 80 respective 160 coroane. Pentru elevii școalei de cadeți-călărași este a se solvi pe lângă asta în cursul 3 și 4 o sumă de 400 de coroane pe an în favorul fondului înființat în școala aceasta pentru instruirea călăritului, procurarea calului de călărit și a altor trebuințe. Pentru fii persoanelor militare numite sub a) este a se solvi din suma de ecuitațiune numai jumătate.

Împărțirea orelor.

Încă și în timpul nostru se găsesce încă-colea învățători fără împărțirea orelor în școală. Din lipsa împărțirii orelor provin apoi cele mai multe neglijențe ale învățătorului, cu deosebire rămânerea înapoi cu materialul. Cu deosebire e foarte de lipsă acum împărțirea orelor, când se știe, că ori-ce școală, fie aceea comunală, fie confesională etc. trebuie să aibă 6 despărțăminte. Ear' a instrua 6 despărțăminte fără împărțirea orelor e cu neputință.

Voiu aminti trei casuri, cari cu siguritate se întemplă la învățătorul care nu-și face împărțirea orelor:

a) cufundarea sau intrarea într'o materie sau cu esplicatul sau cu întrebatul, uitând de celelalte despărțăminte se pomenește că dela 8 ore dimineața și-a perdit timpul cu un despărțământ până la 10 ore ori chiar și mai târziu. Acum de va ține numai pe jumătate atâta timp — cu alt despărțământ, se va trezi, că e la 11 ore eventual 12 și copiii trebuie lăsați acasă;

b) descurajarea elevului, care a stat înainte de amezi fără ocupație, pentru că ocupat fiind cu un despărțământ și-a uitat să le dee și la celelalte despărțăminte ceva ocupațiune;

c) rămânerea înderēt cu materialul, căci înainte de amezi se ocupă cu un studiu după amezi cu altul al aceluiași despărțământ, tractarea cu celelalte studii și cu celelalte despărțăminte va rămâne înderēt.

Defecte ca acestea v'aș înșira cât de multe, dar' la ce? Căci unul fiecare le știe.

Despre această chestie s'a vorbit în multe adunări de învățători.

Ar fi bine, ca mai mult pond să se pună pe acest lucru și aflându-se o împărțire acomodată să se și tipărească, ca așa să nu fie nici un învățător fără împărțirea orelor, fără de care învățătorul e ca orologiul fără arătător.

Feneșul-săsesc, Februarie 1900.

Ioachim P. Pop,
învățător.

CRONICĂ.

Românii bucovineni și „Foaia Poporului”. »Deșteptarea« din Cernăuți scrie în numărul său mai nou următoarele:

»Foaia Poporului« din Sibiu, cunoscută cabinetelor noastre de cetire, a început a scrie multe despre noi Românii bucovineni. În numărul său al optulea din anul acesta, »Foaia Poporului« tipărește portretul iubitelui nostru deputat *Dr. George Popovici* și făgăduiește că va aduce rînd pe rînd și portretele altor fruntași români din Bucovina. Ne bucurăm că frații noștri Ardeleni nu uită de noi, precum nici noi nu putem uita de ei; ei au de suferit multe din partea sêlbaticilor Unguri, ear' noi poate și mai multe din partea altor litve mult mai primejdioase. Ungurul își trage cu băta fățiș, ear' rêuvoitorii noștri te sapă mai mult pe furiș, așa că numai ce te trezești în rîpa pierii«.

Coroane eterne. Doamna *Sabina Preda n Andreica*, din Cămpeni, a donat 20 coroane pentru masa studenților dela gimnaziul din Brad, în loc de cununii trecătoare la mormântul unchiului său Ioan Andreica și al nepotului său Viorel Chirtop. Asemenea și dl *Vasilie Chirtop*, din Cămpeni, a dăruit pentru aceeași masă 20 coroane în loc de cunună la mormântul nepotului său Viorel. Direcțiunea școlară mulțumește și pe această cale marinimoșilor donatori.

Necrolog. Corpul învățat olesc dela școalele elementare capitale române gr-or. din Brașov cu inima întristată de durere aduce la cunoștința tuturor amicilor, colegilor și cunoscuților, că fostul său membru *Candin Groza*, învățător, după suferințe îndelungate, s'a mutat la cele eterne în 4 Martie v. 1900, în etate de 29 de ani, după un serviciu de 6 ani ca învățător, pe care defunctul l-a împlinit cu mult zel, parte la școala rom. din Cernatu (Săcele), parte la școala noastră. Rămășițele pămîntești ale neuitatului nostru coleg se vor depune spre eternă odihnă în cimiterul bisericii Sf. Nicolae din Prund, Luni, în 6/19, ear' conductul funebru va pleca la 3 ore p. m. dela locuința defunctului: Cioerac nr. 7. Fie-i țărîna ușoară și amintirea lui în veci neuitată! Brașov, în 5 Martie st. v. 1900.

Corpul învățătoresc

dela școalele elementare capitale române gr-or. din Brașov.

† **Au răposat.** *Basilii Pop*, paroch gr-cat. în Cașva, în etate de 55 ani și 29 ai preoției. — *George Aron*, paroch gr-cat. în Șoroștin, în etate de 77 ani și 42 ai preoției, și *Iosif Pop de Leményi*, paroch gr-cat. în Remetea, în etate de 67 ani și 45 ai preoției.

Binefăcătorul țeranilor. Când urgia șovinismului șuchiat acum sînt doi ani trecuți storsese dela autoritățile competente eliminarea lui Bolcaș dela toate institutele de instrucție mai înaltă din Ungaria, s'a aflat un mare Român de sentimente și de fapte, care 'i-a pus la dispoziție mijloacele necesare spre a-și continua studiile în străinătate. Acest Român fusese *Sava Șomănescu* din România.

Când 50 familii de țerani din Poiana (județul Putna în România), copleșiți de necazuri și neajunsuri se hotărîseră zilele trecute să emigreze în Bulgaria, s'a aflat un Român de sentimente și de fapte, care să le ofere în mod absolut gratuit câte 4 pogoane de

pămînt pentru fiecare familie (200 pogoane) pe moșia sa Peșteana și locuri de casă și lemnele trebuincioase pentru construirea caselor. Acest Român e senatorul *Sava Șomănescu*.

Eată omul între oameni!

Avis. Prelegerile economice populare, ale subsemnatului, din pricina timpului nefavorabil și din cauze sanitare, se amîna cu 14 zile. Și anume: prima prelegere despre *cultivarea parlangelui* și a *ciupercilor* se va ține numai Duminecă în 1 Aprilie c. l. n., în timpul și localul îndatinat.

Sibiu, 3/16 Martie 1900.

I. A. de Preda.

Fapte creștinești. *George Tripa* din Valea-mare, întru memoria sa, a soției sale *Anișca* și a pruncilor sei, a pictat pe speșele proprii patru *Heruvimi* deasupra ușilor laterale ale tîmplei bisericii gr-or. române din Valea-mare, precum și doi ângeri pe ușile împărătești. — *Iosif Haneș* din Valea mare, întru memoria sa, a soției sale *Marta* și a întregii familii, a pictat pe speșele proprii doi ângeri pe ușile laterale ale tîmplei bisericii gr-or. rom. din Valea-mare. Sfințirea acestor icoane s'a făcut în 5 Martie st. v. Pentru aceste fapte creștinești comitetul parochial mulțumește și pe această cale evlavioșilor poporeni. — *Valea-mare*, la 6 Martie 1900. *Simion Dragoiu*.

Din Turda. Ni-se scrie din Turda, că direcțiunea institutului de credit și economii »*Ariesana*« a dat din suma de 554 coroane 92 bani, votată prin adunarea generală ultimă, pentru scopuri culturale naționale și de binefacere: în favorul fondului școlii centrale române gr-cat. din Turda 280 coroane, Reuniunii meseriașilor din Turda pentru augmentarea fondului ei 64 coroane 92 bani, pentru procurarea de manuale și recușite școlare pe seama elevilor din școalele populare din tractul protopopesc român gr-cat. al Turdei 60 coroane, pentru augmentarea fondului înființîndului spital al tinerimei române dela institutele de învățămînt gr-cat. din Blaj 20 coroane, pentru masa studenților dela institutele române greco-orientale din Brașov 10 coroane, pentru internatul studentesc român gr-or. din Beiuș 10 coroane și pentru zidirea bisericii române din Petroșeni (comit Hunedoarei) 10 coroane.

În cauza concursului fraților Kabdebo, din Sibiu, cari înainte cu șapte ani ajunseseră în eridă cu pagube de aproape un milion de florini, Curia în ședința dela 16 Martie a aprobat sentința tribunalului, în sensul căreia *M. Kabdebo* e osândit la șese ani de robie, ear' *P. Kabdebo* la șese și jumătate.

La espoziția din Paris, a cărei deschidere oficială se va face la 14 Aprilie, și-au înștiințat până acum cercetarea următorii domnitori și persoane princiare: *George* regele Greciei, *Alexandru* regele Sêrbiei, *Isabella* regina-regentă a Spaniei, *Carol* regele Portugaliei, *Wilhelmina* regina Olandei, *Oscar*, regele Svediei și Norvegiei, *Leopold* regele Belgiei, *Carol* regele României, *Kadfar* șahul Persiei, *Victor Emanuel* moștenitorul tronului Italiei, *prințul de Wales* moștenitorul Angliei, *Nichita* principele Muntenegrului, *Ferdinand* principele Bulgariei, archiducii austriaci *Francisc Ferdinand* și *Otto*, marii-duce ai Rusiei: *Mihail*, *Vladimir* și *Alexiu*.

E curios că marile puteri: Germania, Anglia, Italia, Austro-Ungaria și Rusia nu sînt reprezentate prin înșiși domnitorii.

Notar în Criscior. La 12 Martie s'a făcut alegere de notar în cercul Crisciorului (Bihor), la care aparțin comunele Leheceni, Poiana și V.-Seliște. Dintre 5 candidați a fost ales cu aclamațiune studentul în drept *Teodor Sacota*. Actul alegerii a fost condus de protopretorul *Gavriil Rednic*.

Dar bibliotecilor populare. Dl *Demetriu Bardoși*, locotenent c. și reg. în regimentul de infanterie nr. 37 staționat în Seraievo, în Bosnia, a donat 25 de esemplare din cartea sa »Regulament de serviciu I. și III. parte pentru școalele de sârghi« a armatei comune c. și reg. și a honvezimei reg., pe seama bibliotecilor populare înființate sub auspiciile »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ear' 25 de esemplare le-a împărțit între bibliotecile institutelor de învățămînt române de ambele confesiuni: din Blaj, Sibiu, Brașov, Beiuș, Năsăud, Gherla și Lugoj.

Petrețeri pentru bibliotecile populare. În *Homorod*. În comuna Homorod în seara de 3 Martie a. c. st. n. a dat tinerimea rom. o producțiune teatrală sub conducerea inv. *Ioan Ciotloș*. La această producțiune au luat parte și străini din comunele învecinate, precum din Cohalm, Fântâna, Cața și Merchiașa. Producțiunea a fost în școala rom. fiind însă public foarte numeros o mulțime s'au reîntors pe acasă din cauză că nu mai era loc în școală. Scopul acestei producțiuni a fost înființarea unei biblioteci. Încă în anul trecut fu constituită tinerimea pe basa unor statute întru susținerea ordinii, frecventarea bisericii și a școlii de Dumineca, ca din pedepsele obvenite și taxa de înscriere să se înființeze o bibliotecă. În modul acesta însă ajungeau prea târziu la rezultat, și astfel prin stăruința parochului *George Repede* s'a făcut această producțiune. Ea s'a început cu piesa »*Otrava de hârciogi*«, predată de *Bucura Naghiu* ca maistoriță și *I. Naghiu* ca ucenic. A urmat piesa »*Sărăcie lucie*«. Persoanele: *Ieremilă*, episcop: *Nic. Soanca*; *Ioța*, cărăuș: *I. Ciotloș*; *Traila*, ficior holteiu: *I. Floria*; *Veselina*, fata lui *Ieremilă*: *Maria Dumitru*; *Sanda*, țigancă vrăjitoare: *B. Naghiu*, ear' ca *Viligă*, nebulul satului, *George Gligor*. Foarte bine și-a predat rola sa ca țigancă vrăjitoare, *Bucura Naghiu*. A treia a urmat un dialog comic, »*Țiganul la cununie*«, predat de *Nic. I. Naghiu* ca țigan și *Nic. N. Naghiu* ca notar. *Nic. I. Naghiu* ca țigan a produs atîta haz, încât a fost silit să vie a doua-oară pe bină. A patra a urmat piesa »*Vlăduțul mamei*«. Persoanele: *Iftimie*, pădurar: *George Dumitru*; *Costică*, tiner boer: *George N. Naghiu*; *Vlăduț*, școlar de sat: *George I. Naghiu*; *Smarandița*, fata lui *Iftimie*: *Natalia Boer*; *Savasta*, mama lui *Vlăduț*: *Ana Naghiu*. Foarte bine a predat rola sa *G. Dumitru*, ear' *Natalia Boer* a încântat publicul prin cântările sale în solo obvenite în rola sa. Suprasolviri au fost: *Dela Crăciun Pora*, suboficier 1 cor.; *G. Câmpean*, gendarm 80 bani; *dela N. N. Cohalm* 1 cor.; *Ioan Pora* 1 cor.; *Tanci* 40 bani; *Sturm* 40 bani; *Müller* 20 bani, pe această cale le aducem mulțumită. Venitul total fu 57 cor. 90 bani, substrăgîndu-se speșele de 14 cor. 84 bani, a rămas venit curat 43 cor. 6 bani. Speșele nu s'au urcat din cauză că tinerimea dimpreună cu părinții lor au contribuit la cele necesare, nepretinzînd nimica pentru osteneala lor. La finea producțiunii a ținut preotul o vorbire mulțumind învățătorului pentru instruirea tinerimei și publicului pentru participare, îndemnînd tinerimea ca și de aici înainte să predee astfel de producțiuni cu astfel de scopuri, câștigîndu-și prin aceasta totodată și cunoștințe folositoare.

Un participant.

— *In Făget.* Din Făget (l. Blaj) ni-se scrie, că din venitul curat de 49 cor. 74 bani rămas dela producțiunea declamatorică-teatrală ținută la 14 Ianuarie a. c. s'a pus temelie unui fond din care să se alcătuiască o bibliotecă populară. Lăudăm dragostea de neam și rivna de înaintare a fraților din Făget.

La petrecere au suprasolvit d-nii: Dr. Basil Bian, medic în Buzău 20 cor.; Eugen Bian, notar cercual în Făget 4 cor.; Ioan Trifu, preot în Tăuani 2 cor.; Basil Călugăr, preot în Crăciunel 2 cor.; Emil Drăgia, învățător pens. în Tătâr-laua 2 cor.

— *In Uzdin.* Tinerimea română din Uzdin a aranjat în 5/17 Februarie a. c. o petrecere în favorul bibliotecii populare. Petrecerea parte pentru scopul care s'a aranjat, parte pentru-că în pauză s'au jucat jocurile naționale »Călușerul« și »Bătuta«, a reușit destul de bine, rămânând un venit curat de 54 coroane pentru bibiloteca populară. Aceasta a fost la noi prima petrecere, la care s'au putut vedea țeranii într'un număr destul de frumos. La țerani le-a făcut multă bucurie jocurile naționale, nevăzute de ei până acuma. Cu această ocaziune au binevoit a suprasolvi următorii domni: Onoria Conopan 2 cor. 60 bani, Iancu Milu 60 bani, Jiva Tochin 2 coroane, Reház István 1 coroană, Constantin Onciu 60 bani, Klempay Dezső 80 bani, Markus Klauber 1 cor. 60 bani, Pechmann N. 1 coroană. Tot cu această ocaziune a binevoit a ne trimite domnul Petru Tisu din Panciova 3 coroane, dl Constantin Tomici din Panciova 3 cor., dl Ioan Onciu din Budapesta 3 coroane. Acestor stimabili domni și pe această cale le exprimăm mulțumită

Comitetul aranjator.

Un bărbat brav. Din Cohalm primim următoarea scrisoare:

Sunt cinci ani de când meseriașul Român dl George Borcoman cu zel de român a aranjat producțiuni teatrale cu scopuri filantropice și în scopul agenturii tinerimei, respective societății române din loc, care de care mai frumoasă având pe lângă scopul moral bine înțeles totdeauna și un rezultat frumos material.

Tot așa de bine a succes și producțiunea teatrală declamatorică din urmă care s'a aranjat în 18 Febr. a. c. 1900 în sala dela hotel »Soare« cu un program variat și bogat.

Toate punctele programului au fost jucate bine. Cu deosebire punctul al 3-lea, *Rada*, poezie decl. de Maria Bercean a fost viu aplaudată de public. Din venitul total de 138 coroane a rămas venit curat pentru scopul bibliotecii populare 52 coroane.

Au contribuit, deși n'au participat următorii:

Rosalia Hodosy 1 cor., Șarolta Fritsch 1 cor., Levi 1 cor., Spörer 1 cor., din Cohalm. Din România: Avram Crețu 2 lei 50 bani, din Merchiașa. George Ionescu 2 lei, Nicolae Tempea 2 lei, George Haizea 2 lei, George I. Sevacu 2 lei, din Cohalm. Stan S. Bucur 3 lei, George de Albu 3 lei, George N. Sevacu 2 lei. Doi Șoneni. Ioan S. Borcoman 1 leu, din Cohalm. Cu totul din România 18 lei 50 bani.

Suprasolviri au fost puține. După producțiune a urmat dans, care a durat până în zori de zi. Numai cinste și laudă i-se poate aduce dlui Georgiu Borcoman și de astă dată, care ține nimbul Românilor cohălmeni la același grad cu celelalte naționalități conlocuitoare.

Un participant.

Arderea unei păduri. Pădurea Taproneasa de lângă Butin (comitatul Arad), din cauze până acum necunoscute a luat foc Duminecă noaptea spre Luni și a ars aproape de tot. Dela focul pădurei s'au aprins și au ars și casele colonilor germani din apropierea pădurei.

Petrecere în Bârghiș. În comuna noastră Bârghiș, în seara de 13/25 Februarie a. c. a dat tinerimea română cea dintâi petrecere populară, sub conducerea tinărului învățător *Emanuil Suci*. Deja la 6 ore seara s'a auzit de pe dealul unde ne este zidită școala musica întonând un strașnic »*Deșteaptă-te Române*«, la sunetul căruia curgeau bărbații femeile și fetele ca la un lucru într'adevăr ne mai pomenit în comuna noastră.

La 7 ore sala cea mare a școlii era plină de Români și Românce în frumoasele lor haine sârbătorești.

Ca oaspe ne-a sosit și dl Kis Béla, pretorul din Agnita cu dl I. Botos, notar din loc, asemenea dl Paksi, căpitan pensionat și aproape 30 persoane inteligente române și maghiare din loc și din străinătate, cari cu toții așteptam începutul producțiilor.

S'a și început: Dl părinte Ioan Dordea, salută prin câteva cuvinte oaspeții sosiți, apoi urmează junele Simeon Prișca cu o cuvântare bine potrivită și foarte mișcătoare pentru cei cu inima română, apoi juna Ana Porcea și Maria Costea cu junele Nicolae Spătariu și I. Oros, încă au produs multă însuflețire în poporul nostru.

În urma acestora s'a cântat două poezii populare de ficiori și fete, sub conducerea învățătorului. A urmat acum dl inv. E. Suci, producând pe Țiganul căldărar.

După o scurtă pauză vedem întrând deodată pe marșul »*Deșteaptă-te Române*« o grupă de călușeri frumoși în frunte cu vătavul lor E. Suci, cari au jucat minunat.

A urmat apoi jocul cu o voce bună până dimineața.

Venitul petrecerei a fost de 84 cor. 64 bani, din cari subtrăgându-se spesele, au rămas pe seama școlii gr.-or. 60 coroane, din cari ne putem procura acum cele de lipsă în școală.

Laudă i-se cuvine domnului părinte Ioan Dordea și învățătorului E. Suci, care a venit numai în acest an la noi.

Mai mulți Bârghișeni.

Întîmpinare. În numărul 9 al prețutului nostru organ »*Foia Poporului*« un necunoscut se sufoalcă a mă ataca în caracterul meu de preot, precum și în serviciile dumnezeiești săvârșite de mine, ceea-ce mă îndeamnă a răspunde următoarele, pe cari binevoii a le publica:

Din anul 1887 servesc ca preot poporenilor și bisericii din Bozoviciu cu cea mai mare conștiințiozitate și punctualitate, ducând astfel o viață corespunzătoare chemării mele preotești — dovadă că până de prezent n'am fost măcar admoniat din partea autorităților mele bisericesti pentru vre-o incorectitate, ilegalitate ori imoralitate săvârșită din partea mea, precum și alegerea mea de membru în mai multe corporațiuni școlare-bisericesti.

Correspondentul anonim — din tufă — din răutate lovește în caracterul meu de preot și numai din motivul, că cu ocaziunea alegerilor din acest an n'a ajuns la vre-un os de ros și pentru-că eu atât în biserică, cât și afară de biserică propag moralitatea, bună înțelegerea și pacea între creștinii mei iubii, învățându-i la crutare și ferindu-i de cămărnici, cari store și mēdua din poporenii.

Stând răspunsul meu în acestea, până-când anonimul correspondent nu va dovedi de adevărate cele scrise pășind pe față cu argumente demne de crezământ, până atunci îl declar — de un mincinos și calumniator.

Bozoviciu, în 28 Febr. 1900 st. v.
Ioan Brinzeiu, preot român.

Dări de seamă și mulțumite publice. La 13/25 Februarie 1900 s'a aranjat cu adulții dela școala gr.-or. din *Mociu* în favorul bibliotecii școlare o producțiune cu cântări și declamări împresunată cu dans, cu care prilej s'a încasat suma de 56 coroane 60 bani, din cari detragându-se spesele în sumă de 16 coroane, au rămas spre scopul amintit 40 coroane 10 bani. Au suprasolvit următorii:

Dl Teofil Hossu, inspector reg. în pensiune 11 cor.; Mayr János, protopretor, Ioan Dan medic cercual, Rohanczi Zsigmond, apotecar câte 1 cor.; Domokos Albert 2 cor.; Engel Jakab, arêndaș, Ariton Nicola, preot gr.-cat., Palatca, Héja Kálmán, preot rom.-cat., Kozma Károly, notar, Szabó József, Reichel Gábor, conducător la cărțile funduare, Sedivesz Rudolf, Iosif Cadar, faur, Nicolae Poș, gendarm, câte 1 cor.

Vin totodată a-mi exprima cea mai profundă mulțumită acestor generoși bărbați, cari ne-au dat mână de ajutor întru ajungerea nobilului scop, de a ne prevedea școala cu o bibliotecă corespunzătoare. *Aurel Pinte*, învățător.

— Fiiul credincios al sfintei biserici dreptmăritoare de aici: *I. Jurca* cu soția sa *Domnica* și fiii lor *Ioan* și *Cumbrie*, din zel religios și dragoste multă către sfânt locașul lui Dumnezeu, întru pomenirea lor și întru memoria părinților lor — pe spesele proprii — au zgrăvit pe tēmpla sfintei biserici: două foarte frumoase icoane în preț de 26 coroane, una de-a dreapta Sf. Treimi, alta de-a stānga, închipuind cea din dreapta: »*Nașterea Domnului*«, ear' cea din stānga »*Botezul Domnului*«, a cărora sfințire s'a săvârșit Duminecă, în 13/25 Februarie a. c. Pentru această frumoasă jertfă comitetul parochial mulțumește sus numiților dăruitori și pe această cale, rugând pe atotputernicul Dumnezeu să le răsplătească pentru darurile lor cele pămēntești și trecătoare, cu daruri cerești și cu bunătăți vecinice; învrednicindu-i și pe viitor a mai face atari jertfe de pietate casei lui Dumnezeu și dând bună pildă și altor credincioși de a jertfi după putință casei lui Dumnezeu.

Pentru comitetul parochial:

Ales. Barbon, preot rom. gr.-or.

— Cu ocaziunea producțiunii teatrale-declamatorice, aranjată de inteligența română din *Șercăița-Bucium*, la 30 Ianuarie v. (11 Februarie n.) a. c., în localitatea școlii din Șercăița, au încurs peste tot 96 cor. 46 bani și s'au spesat 80 cor. 12 bani, rămânând un venit curat de 16 cor. 34 bani, cari s'au și predat destinațiunei.

Cu această ocaziune au încurs suprasolviri și oferte benevole dela următorii marimonioși p. t. domni:

Iuliu Dombradi, pretor 3 cor.; Dumitru Bărbat, preot, Petru Bărbat, vice notar, Pantilimon Nastea, câte 2 cor.; Iosif Opriș, preot 1 cor. 20 bani; George Dobrin, inv., Peszner Mihály, veterinar, Schneider, apot., Nicolae Bărbat, preot, George Pop, preot, George Bărbat, inv. pens., Alexe Bărbat, prim., Leonte Oancea, prop., Agaton Popa, prop., I. Ienci, Moritz Licht, fiecare câte 1 cor.; Galateon Ganea, inv., Petru Debu, preot, câte 40 bani; Nicolae Boer, inv. 20 bani, Salamon Licht 6 cor. 26 bani.

Ne facem numai o plăcută dăruință, când venim a mulțumi și pe această cale tuturor acelor p. t. d-ni, cari într'un mod sau altul, au contribuit la reușita acestei petreceri, — și în special se mulțumește stim. fam. din Bucium: Fam. George Dobrin, inv. cl. sup. Voila, Aurel Opriș, inv., Nicolae Ghircioias, prim. și Octavian Dobrin, tut. gen., cari au binevoit a lua parte activă la aranjarea producțiunei; deasemenea și dlui Visarion Bica, învățător în Șinca-nouă. Pentru comit. aranjator:

D. Bărbat.

Faptă frumoasă. Din *Găbud* ni-se scriu următoarele: Mercuri, în 23 Februarie a. c. a răposat locuitorul din comuna *Găbud*, *Emanuil Hejegan*, în vîrstă de 78 de ani. Răposatul a servit de cantor la biserica gr.-or. din această comună în restimp de 40 ani, împlinindu-și dirigătoria aceasta cu cel mai mare zel și rîvnă față de biserică, al cărui fiu a fost.

În aceeași zi vîzându-se aproape de pragul morții a chemat la sine pe părintele său sufletește spre a-l îngriji sufletește, și cu acea ocaziune a dat la mîna părintelui pentru biserică frumoasa sumă de 200 coroane, ca în înțelegere cu comitetul parochial să o folosească spre vre-un scop salutar. Deu Dumnezeu cu această faptă frumoasă să aibă mulți imitatori.

Cine are »Istoria războiului româno-rusoturc« din anii 1877—1878 și vrea să o vîndă să se adreseze la Vasile Ciortea în Muerău (posta Alsó-Jára).

POSTA REDACȚIUNEI.

Un poporean în Mihălț. Ne-ai scris foarte încălțit. Înviniurile ce le faci învățătorului și preotului sînt grele și nu le putem publica, numai dacă pe lângă d-ta le vor adevări cel puțin 10 fruntași și atunci poate că o publicăm subscrisă de d-v. D'altfel calea cea mai bună este să vă dați o jalbă prin protopopul la consistor.

Din plîngerile unui Fărdian. Dacă lucrurile stau așa, faceți arătare la consistor, prin protopop. În foi e greu să publicăm astfel de lucruri.

A. P. în Slimnic. Pe rînd se publică toate. Vă mulțumim și vă rugăm a ne mai trimite.

Abonentului nr. 691. Pentru nume trebuie să dai la tribunal o rugare, arătând că în cartea f. ți-e greșit numele și dovedind forma adevărată a lui. Istoria Moldovei separat nu o avem.

Pau Gr. în German. I. Anul școlastic se începe cu 1 Septembrie. II. Catechet în școală de regulă e preotul. III. Acea hotărîre a comitetului are putere, care s'a adus cu mai multe voturi. IV. Întrebarea despre venitul cimiterului n'o putem înțelege. Ai scris-o nelămurit. V. Socotelile (rațiociniul) bisericești le face preotul. VI. Dacă on. consistor a osândit ca preotul d-v. să administreze pe o vreme oare-care și altă comună — pe preot nu-l puteți împedea să nu asculte porunca consistorului. VII. Datoriile făcute trebuie plătite.

P. M. și L. M. în Fenlac. Astfel de lucruri numai cu iscălitura cel puțin alor 10 fruntași se pot publica. Dacă dreptatea e pe partea d-v. spuneți-o lămurit și iscăliți ce spuneți.

Abonentului nr 4200. Ne bucurăm când poporul își iubește conducătorii — de publicat însă n'avem ce publica din scrisoarea trimisă.

V. Câmpian în. P. T. Am primit scrisoarea d-tale și ne bucurăm că ne spuni că prin cetitul »Foi Poporului« te-ai deșteptat mult.

Abonentului H. M. din S. Ce ne scrii despre preotul și învățătorul sînt acuze care numai cu subscrierea mai multor fruntași poate că le-om publica.

G. Gh. în B. Bistr. Se înțelege zăhar alb.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltoș.
Proprietar: Pentru »Tipografia« societate pe acțiuni: Josif Marschall.

Doi învățăcei

de câte 15—16 ani se primesc
imediat la [16] 1—3

Petru Moga,

franzelar
în Sibiu, str. Cîsnădiei 44.

✦ Cu preț redus! ✦

Se află de vînzare la »Tipografia«, societate
pe acțiuni în Sibiu

Școalele din Blaj.

Studiu istoric

de

Nicolae Branzeu,

profesor la liceul »I. C. Brătianu« în Pitești.

Prețul redus dela 2 cor. la 1 cor.

Pentru porto postal încă 10 bani mai mult.

»Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut:

»Călimdarul Poporului«

pe anul 1900.

Prețul 40 bani + 10 bani porto.

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași,

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin,
în mărime de 24×32 cm. să trimită francat
pentru 50 bani.

Librăria »Tipografiei«, soc. pe acțiuni.

Kathreiner

e veritabil numai în cunoscutele

Pachete-Kathreiner!

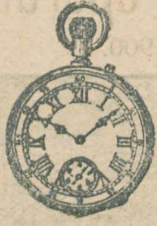
Nici odată însă deschis ori în pachete imitate
cu scopul de ale reduce.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner
este cel mai gustos, unic sănătos și tot odată
cel mai ieftin surogat la cafeaua de boana.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner
se bea în sute de mii de familii cu plăcere și
succes crescînd.

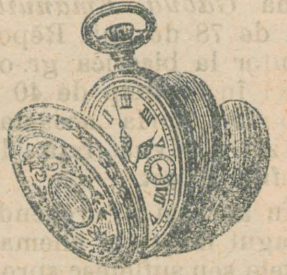
Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner
suplinește în modul cel mai bun cafeaua de
boana acolo, unde din considerații sanitare
aceasta e oprită de medici.

S. rumänisch IIIb.

JULIUS ERÖS

firmă înprotocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	dela 5.—	până 12 C.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	> 9.—	> 20 >
Oroloaj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	> 18.—	> 30 >
Oroloaj pentru dame din aur, veritabil de Genf	> 24.—	> 70 >
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	> 40.—	> 160 >
Deșteptător de nichel, marcă fină	> 4 —	> 6 >
Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase	> 10.—	> 30 >
Oroloaje cu pendul vieneză cu ponduri	> 28.—	> 70 >
Oroloaje de părete, diferite modele	> 4.—	> 30 >
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	> 12.—	> 40 >
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	> 18.—	> 60 >

Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur	dela 40 —	până 140 C.
Inele de aur de tot felul	> 4.—	> 48 >
Inele de aur cu diamant veritabil	> 12.—	> 52 >
Inele de aur cu briliant veritabil	> 24.—	> 300 >
Inele de aur cu briliant imitat,	> 7 —	> 12 >
Cercei de aur de tot felul	> 4.—	> 12 >
Cercei de aur cu diamant veritabil	> 13.—	> 80 >
Cercei de aur cu briliant veritabil	> 46.—	> 500 >
Cercei de aur cu briliant imitat	> 7.—	> 12 >
Brățare de aur de tot felul	> 20.—	> 40 >
Broșe de aur de tot felul	> 12.—	> 40 >
Lanțuri de oroloj și de gât din argint	> 2.—	> 8 >
Cercei și inele de argint	> 1.60	> 4 >
Brățare și broșe de argint	> 1.60	> 10 >

Juvelere de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl, precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țigăre de țigarete, tacâmuri, chibritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e esaminat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea esact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comanda le efectuesc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se esecută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cismădiei 3. Sibiu. Strada Cismădiei 3.

(Edificiul „Transilvania“).

[44] 23—52

CAMPBOR-EIS

Medicament probat de casă

în contra roșetei la față, la mâni și în contra gădiliturei uscate

Prețul unei doze 80 bani (40 cr.)

Espedare zilnică cu posta.

(de Chesebrough, Manufacturing Co., in N.-w.-York).

Deposit: În apoteca lui CAROL MÜLLER în SIBIU, Piața mare nr. 10, în palatul Br. Brukenthal.

[58] 16—20

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăcli-mare Nr. 8.

[8] 31—